

TALOUSARVIOALOITE 1150/2006 vp

Määrärahan osoittaminen aikuiskoulutuksen perustamishankkeisiin

Eduskunnalle

Opetusministeriön toimialan keskeisenä strategisena tavoitteena on koulutuksellisen tasa-arvon edistäminen. Aikuiskoulutuksen keskeisenä tehtävänä on talousarvioesityksen perusteluosan mukaan parantaa aikuisväestön elinikäisen oppimisen edellytyksiä yhteiskunnallisen tasa-arvon ja kansalaisten sivistyksellisten oikeuksien turvaamiseksi. Talousarvioesityksen käyttömäärärahojen momenteilla osoitetaan vapaan sivistystyön oppilaitoksille konkreettisia kehittämistehäviä aikuiskoulutuksen strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kansanopistot ovat vapaan sivistystyön lain (632/1998) mukaan sisäoppilaitoksia. Ne voivat siksi erityistehtävänsä ja siihen liittyvän pedagogisen osaamisen vuoksi tarjota koulutusta hyvin erilaisille opiskelijaryhmille. Tätä kansanopistojen erityistehtävää haluttiin vahvistaa myös vapaan sivistystyön rahoitusjärjestelmää uudistettaessa (1200/2005). Valtion vuoden 2007 talousarvioesityksessä ollaan nyt heikentämässä kansanopistojen mahdollisuutta kehittää niiden sisäoppilaitostoimintaa, kun aikuiskoulutuksen perustamishankkeiden valtionosuuksien ja valtionavustusten määrärahaa ollaan leikkaamassa 2 000 000 eurosta 1 000 000 euroon. Tämä tarkoittaisi, että lähinnä kansanopistojen investointeihin myönnettäviin avustuksiin tarkoitettu määräraha putoaisi kymmenesosaan vuoteen 1996 verrattuna.

Kehyspäätöksessä tehtyä pienennystä on perusteltu vuoden 2006 alusta toteutetulla ammatillisen aikuiskoulutuksen hankekohtaisen rahoituksen päättymisellä, vaikka viime vuosina ei määrärahasta ole käytännössä myönnetty investointiavustuksia ammatillisen aikuiskoulutuksen perustamishankkeisiin. Määrärahan pienennyksen takia joudutaan kansanopistojen jo viime vuosikymmenellä hyväksyttyjä perustamishankkeita entisestäänkin lykkäämään, samaan aikaan kun rakentamisen kustannukset kasvavat.

Kansanopistojen tekemän selvityksen mukaan valtionapurahoitus on viime vuosina ollut alle 15 % kansanopistojen toteutuneista investointikustannuksista. Tämä on merkinnyt sitä, että kansanopistot ovat olleet kasvavasti pakotettuja rahoittamaan välttämättömiä investointeja pakkosäästöillä mm. opetustoiminnasta. Tämä taas on johtanut käyttötalouden valtionavun yksikkökustannusten alenemiseen. Kehitys vaarantaa vakavasti kansanopistojen toimintaedellytyksiä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 29.30.30 lisäyksenä 1 000 000 euroa aikuiskoulutuksen perustamishankkeisiin.

TAA 1150/2006 vp — Simo Rundgren /kesk ym.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Simo Rundgren /kesk
Jukka Gustafsson /sd